

TEIN4citizens - Vključevanje civilne družbe v čezmejnih regij za prihodnost Evrope

Mobilnost, okolje, kultura, identiteta & večjezičnost - brez meja v Evropi?

Euro-Institut je skupaj s Strasbourg-Ortenau Eurodistrict organiziral osmo spletno delavnico in okroglo mizo na nemško-francoski meji. Dogodek je potekal od 13. do 22. aprila 2021, v kateri je več kot 130 državljanov razpravljalo o idejah in svojih željah za prihodnost Evrope skupaj s predstavniki lokalne politike, institucijami EU in drugih obmejnih regij. Poudarek je bil na štirih temah: mobilnost, okolje, kultura, večjezičnost in identitete. Pričakovanja so bili oblikovati, ne le za politične odločevalce v regiji Zgornje Porenje, ampak tudi za tiste na evropski ravni.

V okviru koronavirus pandemije, ki je prizadela ljudi v regiji Zgornje Porenje, predvsem zaradi obmejnih zapiranj spomladi leta 2020, so številni udeleženci izrazili željo za povečano čezmejno in evropsko sodelovanje in da bi predlogi razviti med dogodkom dali nov zagon čezmejnemu projektu za uresničitev Evrope odprtih meja.

1. Prihodnost lokalnega čezmejnega sodelovanja

Tako kot v drugih obmejnih regijah, ima vsakdanje življenje številnih državljanov v regiji Zgornje Porenje čezmejno razsežnost. Ker to ni vedno mogoče brez ovir in omejitev, so udeleženci oblikovali številne ideje in pričakovanja za spodbujanje čezmejnega sodelovanja na Zgornjem Porenju.

"Želim, da bi se tudi druge jezike učili že od zgodnjega otroštva, na primer z veliko izmenjavami."

Jezik ali **večjezičnost** oblikuje lastno identiteto in je ključ do komunikacije v regiji, ki je medsebojno povezana. Udeleženci so se strinjali, da je treba učenje jezikov spodbujati že v zgodnjih letih, tudi zunaj šole, na primer s pobudami civilne družbe, ki državljanom, šolam in mestom dajejo priložnost, da se sestanejo in vzpostavijo mreže. Poleg tega je usposabljanje učiteljev in priznavanje univerzitetnih diplom ključnega pomena za spodbujanje mobilnosti osebja v sosednje države in tako učencem ponuja možnost, da jih poučujejo domači govorniki.

Čezmejna **kultura** uspeva v raznoliki kulturni ponudbi za vse starosti, zato je na tem področju bistveno boljše povezovanje akterjev na obeh straneh meje. Za lažji dostop do te ponudbe je treba izboljšati informacije o njej, npr. prek čezmejnega kulturnega koledarja.

Mobilnost spodbuja združevanje čezmejnega regije. Tako je bila ena izmed prednostnih nalog, ki so jo izrazili državljani, izboljšanje čezmejnih storitev javnega prevoza. Te storitve ne bi smele vključevati le izboljšane frekvence, temveč tudi skupen tarifni sistem za lažji nakup vozovnic. To bi lahko med drugim dosegli z aplikacijo za čezmejno mobilnost. Poudarek je bil tudi na nadaljnjem razvoju alternativnih možnosti prevoza, zlasti kolesarjenja in uporabe vodnih poti.

Udeleženci so **varstvo okolja** prepoznali kot čezmejno področje delovanja, pri čemer so se pričakovanja osredotočila predvsem na izboljšanje kakovosti zraka in čezmejno priznavanje okoljskih značk. Občani so upali tudi na lokalno pomoč na področju varovanja podtalnice in okolju prijazne proizvodnje energije.

2. Ideje in predlogi za prihodnost Evrope

Državljeni obmejnih regij pogosto v svojem vsakdanjem življenju zelo konkretno doživljajo učinke izgradnje in vse večje integracije Evropske unije. Tu so še posebej zaznane priložnosti, pa tudi izzivi, ki iz tega izhajajo. Zato so na spletnih delavnicah razpravljali tudi o idejah in mnenjih za prihodnji razvoj Evrope.

Da bi v celoti uresničili načelo **večjezičnosti**, ki velja za jedro evropske identitete, so udeleženci pozvali k polni uporabi Evropske listine o regionalnih in manjšinskih jezikih v vseh državah članicah EU. Poleg tega je bila večkrat obravnavana ideja o evropski in večjezični medijski platformi, ki bi omogočila ogled filmov in serij v izvirnem jeziku in podnapisov v vseh drugih evropskih jezikih. Izmenjave in sestanki imajo tudi pomembno vlogo pri spodbujanju večjezičnosti; ena ideja bi bila uvesti program, podoben programu Erasmus +, za vse starostne skupine in poklicne skupine.

Dostop do **kulturnih dogodkov** ima pomembno vlogo tudi na evropski ravni za promocijo skupne evropske

„Obstaja veliko evropskih sredstev, ki pa včasih niso znana ali dostopna. Programi financiranja bi morali biti bolj vidni in dostopni, tako da bodo prilagojeni združenjem.“

kulturne dediščine. Za razširitev te ponudbe je ključnega pomena varno financiranje. Udeleženci so zahtevali, da evropska raven ne le olajša dostop do financiranja, zlasti za manjše ustanove, temveč tudi zagotavlja večjo podporo za okrepitev sodelovanja umetnikov, igralcev in drugih kulturnih strokovnjakov pri skupnih projektih.

Da bi zagotovili prosti pretok oseb kot eno od štirih temeljnih svoboščin EU in **neovirano mobilnost**, bo v prihodnje potrebno še večje usklajevanje med državami članicami EU, zlasti v pandemičnih razmerah. Toda hitre, učinkovite, uporabniku prijazne in poceni prometne povezave so pomembne tudi zunaj kriznih razmer. Po mnenju udeležencev bi to lahko med drugim dosegli z uvedbo ECBM v evropsko zakonodajo. Kot pomembne teme so bile omenjene tudi povezave podeželja s to infrastrukturo in skupnimi sistemi vozovnic.

Ideje, o katerih so udeleženci razpravljali na področju **okolja**, namenjene evropski uskladitvi in poostitvi standardov glede onesnaževanja zraka in vode. Zdravo okolje bi moralo prispevati k dobremu počutju vseh državljanov v EU, zato sta bili temi razprave tudi želja po manj plastični embalaži in prepoved uporabe glifosata.

„Potrebujemo skupno evropsko vizijo planeta, naj bo to jedrska energija, onesnaževalna industrija ali elektrarne na premog.“

Priloga: Program spletnih dogodkov Strasbourg / Kehl 13.– 22.04.2021

13.04.2021	<p>Multilingualism and identity</p> <p><i>What role does multilingualism play in regional, national and European identity(ies)? How should multilingualism be promoted?</i></p> <p>Marta Kmet, Pedagogical Centre for Polish Minority Schools in Český Těšín, Czech Republic Jordi Cires, University of Girona, Spain</p>
14.04.2021	<p>Culture</p> <p><i>What constitutes cross-border and European culture? How can cultural projects and cultural actors be supported?</i></p> <p>Virginie Soulier, Universität Perpignan, France Marek Olszewski, Olza association, Poland & Hynek Böhm, Euroschola, Czech Republic</p>
15.04.2021	<p>Mobility</p> <p><i>How can cross-border mobility oriented towards the needs of users be strengthened? How should sustainable mobility be promoted?</i></p> <p>Peter Ulrich, Leibniz-Institut für Raumbezogene Sozialforschung, Germany Martine Camiade, Institut for Catalan Studies, Spain</p>
16.04.2021	<p>Environment</p> <p><i>How should the major environmental issues in border regions be addressed? How should environmental protection be thought through further across borders and at European level?</i></p> <p>Loic Delhuyenne, Eurométropole de Lille, France Martin Unfried, ITEM/Maastricht University, Netherlands</p>
22.04.2021	<p>Panel discussion</p> <p><i>Presentation and discussion of the online workshop results</i></p> <p>Anne Sander, European Parliament, Straßburg Nathalie Verschelde, European Commission, DG Regional and Urban Policy, Brussels Frank Scherer, Landrat Ortenaukreis and President of the ED Strasbourg-Ortenau Jeanne Barseghian, Mayor of the city of Straßburg and Vice-President of the Eurodistrikt Strasbourg-Ortenau Joshua Frey, Member of the regional parliament of Baden-Württemberg, Vice-President of the Oberrheinrats and the Euro-Institut Anthony Soares, Centre for Cross Border Studies, Northern Ireland Thomas Richomme, Student, Sciences Po Straßburg</p>

Za več informacij:

<http://www.transfrontier.eu/tein4citizens/>

 @TEIN4Citizens